

ПРОЦЕНКО Олексій⁷¹

Українська інженерно-педагогічна академія
м. Харків, Україна

ORCID: 0009-0001-6419-8269

E-mail: alexprots89@gmail.com

ВИКЛИКИ ТА РІШЕННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТНІХ ЕКОСИСТЕМ В УМОВАХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розвиток освітніх екосистем в сучасному світі стикається з рядом викликів, що вимагають уваги та інноваційних рішень. Дослідження спрямовано на ідентифікацію цих викликів та пошук шляхів подолання. Одним із головних викликів є швидка зміна технологій та необхідність адаптації освітніх процесів до цих змін, що потребує постійного оновлення програм, методик викладання та інфраструктури. Інший важливий виклик полягає в забезпеченні доступності освіти для всіх шарів суспільства, включаючи віддалені регіони та соціально вразливі групи, що потребує розвитку інноваційних форматів навчання та підтримки доступу до відповідних ресурсів.

Ключові слова: освітні екосистеми, інтернаціоналізація освіти.

Challenges and Solutions for the Development of Educational Ecosystems in the Context of Internationalisation of Higher Education Institutions. The development of educational ecosystems in the modern world faces a number of challenges that require attention and innovative solutions. This study aims to identify these challenges and find ways to overcome them. One of the main challenges is the rapid change of technologies and the need to adapt educational processes to these changes. This requires constant updating of programmes, teaching methods and infrastructure. Another important challenge is to ensure that education is accessible to all segments of society, including remote regions and socially vulnerable groups. This requires the development of innovative learning formats and support for access to the necessary resources.

Keywords: Educational Ecosystems, Internationalisation of Education.

Вступ. Інтернаціоналізація закладу вищої освіти – це процес розширення та поглиблення міжнародних зв'язків та співпраці в галузі освіти. Це може включати такі аспекти, як-от: міжнародний обмін студентів і викладачів, спільні наукові дослідження з іншими університетами, впровадження міжнародних навчальних програм та сертифікатів, а також залучення здобувачів освіти із різних країн. Стратегія може бути корисною для студентів, бо вона уможливлює здобуття міжнародного досвіду, вивчення інших культур та мов, а також розширення мережі контактів. Для університету інтернаціоналізація може принести нові можливості для розвитку, підвищення рейтингу і престижу, а також розширення бази знань та досліджень через співпрацю з колегами з усього світу. Розвиток освітніх екосистем у контексті інтернаціоналізації закладу вищої освіти є важливою складовою сучасної

⁷¹ ©ПРОЦЕНКО Олексій (PROTSENKO Oleksii)

освітньої стратегії. Інтернаціоналізація вищої освіти передбачає розвиток міжнародних зв'язків, співпрацю з іноземними університетами та створення міжкультурного освітнього середовища.

Освітні екосистеми включають в себе різні суб'єкти комунікації: університети, бізнес-структури, громадські організації, державні установи, зокрема представників цих організацій – студентів, викладачів, дослідників тощо. У контексті інтернаціоналізації екосистеми мають активно співпрацювати, щоб забезпечити ефективну реалізацію міжнародних освітніх ініціатив.

Наведемо деякі ключові аспекти розвитку освітніх екосистем в умовах інтернаціоналізації:

1. **Міжнародна співпраця.** Співпраця з іноземними університетами, обмін студентами та викладачами, спільні дослідницькі проекти та програми обміну.
2. **Мультикультурне середовище.** Створення університетського середовища, яке сприяє взаєморозумінню та культурній різноманітності.
3. **Міжнародні програми.** Розробка та впровадження міжнародних освітніх програм, які відповідають глобальним викликам та потребам ринку праці.
4. **Мобільність студентів та викладачів.** Сприяння можливостям для студентів та викладачів отримувати досвід навчання або викладання за кордоном.
5. **Міжнародний науковий обмін.** Підтримка спільних наукових досліджень та обміну науковою інформацією з міжнародними партнерами.
6. **Мовна політика.** Розвиток мовної політики, яка сприяє багатомовності та вивченням іноземних мов.
7. **Міжнародна реклама та маркетинг.** Приваблення іноземних студентів та викладачів через ефективну міжнародну рекламу та маркетингові стратегії.

Загалом, інтернаціоналізація закладів вищої освіти потребує комплексного підходу та співпраці всіх зацікавлених сторін. Розвиток освітніх екосистем в цьому контексті відіграє ключову роль у створенні стійкої та конкурентоспроможної освітньої системи.

Виклики, з які висуваються у процесі формування освітньої екосистеми:

1. **Інтеграція технологій.** Швидкий розвиток цифрових технологій вимагає від освітніх систем бути гнучкими і адаптивними, здатними інтегрувати інновації.
2. **Доступність освіти.** Нерівний доступ до якісної освіти залишається серйозною проблемою, особливо у віддалених регіонах.
3. **Викладання і навчання.** Підготовка викладачів, які зможуть ефективно користуватися сучасними методиками і технологіями, та залучення студентів через інноваційні та захоплюючі методи навчання.
4. **Оцінювання та контроль якості.** Розроблення справедливих і ефективних методів оцінювання знань та компетентностей, які відображають реальні здібності здобувачів освіти.

5. Фінансування. Забезпечення сталого та адекватного фінансування освітніх програм та ініціатив з урахуванням зростаючих потреб.

Рішення, які необхідно застосовувати для формування ефективної освітньої екосистеми в умовах інтернаціоналізації освіти:

1. **Блендове навчання.** Комбінація онлайн та офлайн ресурсів може допомогти у досягненні гнучкості навчальних процесів та підвищити доступність освіти.

2. **Відкриті освітні ресурси (ВОР).** Використання відкритих освітніх ресурсів може сприяти зниженню вартості освіти та розширенню доступу до неї.

3. **Професійний розвиток викладачів.** Постійне навчання та підвищення кваліфікації викладачів через робочі семінари, онлайн-курси і професійні спільноти.

4. **Інноваційні методи оцінювання.** Впровадження компетентнісного підходу до оцінювання, де основна увага приділяється практичним навичкам і критичному мисленню.

5. **Партнерство між усіма зацікавленими сторонами.** Співпраця урядів, приватного сектора, неприбуткових організацій і академічних кіл може допомогти в розробці та фінансуванні освітніх ініціатив.

6. **Глобальна та локальна інтеграція.** Адаптація глобальних інноваційних практик до локальних контекстів, щоб забезпечити культурну і контекстуальну релевантність освітніх матеріалів.

Висновки. Освітні екосистеми повинні бути динамічними, адаптивними та реагувати на зміни в суспільстві, технологіях та потребах здобувачів освіти:

– **швидка зміна технологій** (технології швидко розвиваються, і освітні екосистеми повинні бути готові адаптуватися до цих змін, впроваджуючи нові інструменти та методи навчання);

– **різноманітність ососбистості здобувача освіти** (учні мають різні стилі навчання, потреби та інтереси) – динамічні освітні екосистеми забезпечуватимуть потребу в індивідуалізованому навчанні та розвитку);

– **глобалізація** (у світі глобалізації освітні екосистеми мають бути відкритими для міжнародного співробітництва, обміну ідеями та культурним досвідом);

– **потреби ринку праці** (ринок праці постійно змінюється, і освітні екосистеми мають забезпечувати здобувачів освіти необхідними навичками та знаннями для успішної кар'єри);

– **інновації в освіті** (динамічні екосистеми сприяють інноваціям в освіті, стимулюючи впровадження нових педагогічних методик, технологій та підходів).

